

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 19 Ιουνίου 2017
(OR. en)

10387/17

COEST 142
CFSP/PESC 556

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 19 Ιουνίου 2017

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9911/17

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την Κεντρική Ασία

Διαβιβάζονται συνημμένως προς τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την Κεντρική Ασία, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 19 Ιουνίου 2017.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την Κεντρική Ασία

1. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι οι χώρες της Κεντρικής Ασίας έχουν καταστεί σημαντικοί εταίροι της ΕΕ. Δέκα χρόνια μετά την έγκριση της στρατηγικής για την Κεντρική Ασία¹ και πάνω από 25 χρόνια από την ανεξαρτησία των πέντε χωρών, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ουσιαστική πρόοδο που επετεύχθη στην ανάπτυξη των σχέσεων της ΕΕ με το Καζαχστάν, την Κιργιζία, το Τατζικιστάν, το Τουρκμενιστάν και το Ουζμπεκιστάν, καθώς και με την περιοχή της Κεντρικής Ασίας στο σύνολό της. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία των υφιστάμενων μορφών συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των χωρών της Κεντρικής Ασίας, όπως είναι οι υπουργικές σύνοδοι ΕΕ-Κεντρικής Ασίας, τα συμβούλια συνεργασίας με μεμονωμένες χώρες και ο διάλογος υψηλού επιπέδου για θέματα πολιτικής και ασφάλειας, ενώ αναγνωρίζει το σημαντικό έργο που έχει επιτελέσει ο ΕΕΕΕ για την Κεντρική Ασία.
2. Οι κύριοι στόχοι και τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής της ΕΕ για την Κεντρική Ασία για το 2007 και των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 2015 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την Κεντρική Ασία παραμένουν επίκαιροι. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη δέσμευσή του να αναπτύξει μια ισχυρή και σταθερή σχέση, που να βασίζεται στην κοινή ευθύνη και να αποσκοπεί στην ενθάρρυνση ειρηνικής, ευημερούσας, βιώσιμης και σταθερής κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης της περιοχής της Κεντρικής Ασίας σύμφωνα με τη συνολική στρατηγική της ΕΕ και με την κοινή δέσμευση στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ).
3. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι το βάθος των σχέσεων συνδέεται με τις φιλοδοξίες και τις ανάγκες των επιμέρους χωρών της Κεντρικής Ασίας για την προώθηση των διμερών μας σχέσεων καθώς και με τη δέσμευσή τους να προβούν σε μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της δημοκρατίας, των θεμελιωδών ελευθεριών, του κράτους δικαίου, της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και να εκσυγχρονίσουν και να διαφοροποιήσουν την οικονομία. Η ΕΕ θα συνεχίσει να λαμβάνει πλήρως υπόψη τα αντίστοιχα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά όσον αφορά την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, τη διακυβέρνηση και τη φιλοδοξία στο πλαίσιο της συνεργασίας με τις πέντε χώρες. Εκφράζοντας ικανοποίηση για την πρόσφατη τάση για περισσότερες περιφερειακές ανταλλαγές στην Κεντρική Ασία, το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν πολυεθνικά προγράμματα όπου χρειάζεται ώστε να προωθήσουν την περιφερειακή συνεργασία.

---

¹ «ΕΕ και Κεντρική Ασία: Στρατηγική για μια νέα εταιρική σχέση», έγγραφο του Συμβουλίου αριθ. 10113/07 της 31ης Μαΐου 2007.

4. Δεδομένων των σοβαρών προκλήσεων στην περιοχή όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, μεταξύ άλλων των ζητημάτων που σχετίζονται με το φύλο, το Συμβούλιο επιβεβαιώνει την τεράστια σημασία της συνέχισης ουσιαστικού διαλόγου με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας για τη χρηστή διακυβέρνηση, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Σε αυτόν περιλαμβάνεται η προώθηση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η απόδοση ακόμη υψηλότερης προτεραιότητας στη συνεργασία για το κράτος δικαίου στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ και η υποστήριξη των χωρών της Κεντρικής Ασίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς και την προώθηση της λογοδοσίας, με πλήρη αξιοποίηση της ισχύουσας Πρωτοβουλίας Κράτους Δικαίου και της πλατφόρμας της. Προς τούτο, σημαντικό εργαλείο είναι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Το Συμβούλιο ζητά επίσης τη συνεχιζόμενη και εις βάθος συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών κατά την υλοποίηση της στρατηγικής, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στην κοινωνία των πολιτών να συμβάλλει αποτελεσματικά στον διάλογο για τη χάραξη πολιτικής και στην ανάπτυξη πολιτικών.
5. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τις προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας που αντιμετωπίζουν οι χώρες της Κεντρικής Ασίας και τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης του διαλόγου και της συνεργασίας για τις προκλήσεις ασφαλείας, όπως η πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού (μεταξύ άλλων η αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης και των αλλοδαπών μαχητών) και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, με αυξημένη έμφαση στην πρόληψη. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της έρευνας για τον εντοπισμό των κινήτρων της ριζοσπαστικοποίησης ως πυξίδας για προσεγγίσεις βάσει αποδεικτικών στοιχείων και για ενέργειες περιορισμού της ριζοσπαστικοποίησης. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη σημασία του αποτελεσματικού ελέγχου των συνόρων για τη διευκόλυνση του διασυνοριακού εμπορίου, την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης προσώπων και αγαθών και τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών· είναι δε αποφασισμένο να συνεχίσει να στηρίζει την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ χωρών της Κεντρικής Ασίας στη διαχείριση των συνόρων τους. Επίσης, το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η ΕΕ είναι αποφασισμένη να αναπτύξει περαιτέρω τον διάλογο για την περιφερειακή ασφάλεια με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας, διασφαλίζοντας παράλληλα μεγαλύτερη συμμετοχή του Αφγανιστάν και συμβάλλοντας, ως εκ τούτου, στις προσπάθειες σταθεροποίησης στην ευρύτερη περιοχή της Κεντρικής Ασίας.
6. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την ανάγκη ενίσχυσης της στρατηγικής επικοινωνίας της ΕΕ στην Κεντρική Ασία, μεταξύ άλλων για τη διασφάλιση καλύτερης προβολής της στρατηγικής της ΕΕ και των αποτελεσμάτων της. Το Συμβούλιο τονίζει επίσης τη σημασία που έχει ένα ανεξάρτητο τοπίο μέσων ενημέρωσης ελεύθερο από εσωτερικές και εξωτερικές πιέσεις.

7. Επιπλέον, το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της υποστήριξης της εκπαίδευσης. Τα προγράμματα εκπαίδευσης που παρέχονται από την ΕΕ και επιμέρους κράτη μέλη πρέπει να διαδραματίζουν κομβικό ρόλο στην παροχή βοήθειας προς τους θεσμούς της Κεντρικής Ασίας, ώστε να δημιουργηθεί ικανότητα προσφοράς σύγχρονων προγραμμάτων σπουδών χωρίς αποκλεισμούς, προγραμμάτων που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και να συμβάλλουν στην προώθηση των αξιών της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των θεμελιωδών ελευθεριών και του διαπολιτισμικού διαλόγου, με πλήρη αξιοποίηση της υφιστάμενης Πρωτοβουλίας Εκπαίδευσης και της πλατφόρμας της. Οι διαπροσωπικές σχέσεις και η διεθνής συνεργασία συμβάλλουν αποφασιστικά στην προσπάθεια αυτή. Η διασφάλιση συνδέσμων μεταξύ της ποιοτικής δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και μεταξύ της έρευνας και της αγοράς εργασίας θα προωθήσει περαιτέρω την καινοτομία, την απασχόληση και την ισότητα των φύλων. Επίσης, θα συμβάλλει στην πρόληψη του αποκλεισμού και στη μείωση των κινδύνων ριζοσπαστικοποίησης μεταξύ των νεοτέρων.
8. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της προώθησης αξιόπιστου και ελκυστικού κλίματος για βιώσιμες και υπεύθυνες επενδύσεις στην Κεντρική Ασία, παράλληλα με τη σταθερότητα του νομικού πλαισίου, την ασφάλεια δικαίου, τη διαφάνεια, τη συμμετοχή της επιχειρηματικής κοινότητας και την περιφερειακή ολοκλήρωση. Στο ίδιο πνεύμα, το Συμβούλιο εξαίρει τον υφιστάμενο συσχετισμό μεταξύ του κράτους δικαίου, της χρηστής διακυβέρνησης και του βελτιωμένου επιχειρηματικού κλίματος. Επιπλέον, το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να αυξηθεί η ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας σε καινοτόμες τεχνολογίες, ιδίως στο πεδίο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης, της διαχείρισης υδάτινων πόρων, της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης, με στόχο την τόνωση της βιώσιμης ανάπτυξης.
9. Όσον αφορά τους τομείς της ενέργειας, των υποδομών και των μεταφορών, το Συμβούλιο τονίζει ότι η συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και της Κεντρικής Ασίας θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα στην προσέγγιση των χωρών της Κεντρικής Ασίας μεταξύ τους και στην ένταξή τους στις διεθνείς αγορές και στους διαδρόμους μεταφορών. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να επιδιώκει την επέκταση του νότιου διαδρόμου φυσικού αερίου προς την Κεντρική Ασία και να προωθεί περαιτέρω την πολυμερή και διμερή συνεργασία της ΕΕ στον τομέα της ενέργειας. Η ΕΕ θα συνεχίσει επίσης να προωθεί τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση στην Κεντρική Ασία παρέχοντας την εμπειρογνωμοσύνη της στην ανάπτυξη αξιόπιστων ρυθμιστικών πλαισίων και στηρίζοντας επενδύσεις συνεργασίας με ευρωπαϊκά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

10. Όσον αφορά τον ευαίσθητο τομέα των κοινών φυσικών πόρων και τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν για τη σταθερότητα της περιοχής, το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία σεβασμού των στρατηγικών συμφερόντων και των πέντε χωρών της Κεντρικής Ασίας, με παράλληλη προώθηση πολυμερών και περιφερειακών πλαισίων διαλόγου και μεγαλύτερης προσχώρησης στις διεθνείς συμβάσεις και τις νομικές αρχές που διέπουν το περιβάλλον, τη διασυνοριακή διαχείριση των πόρων και τις συνέπειες της εξαφάνισης της λίμνης Αράλης. Το Συμβούλιο καλεί την Ύπατη Εκπρόσωπο, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίζουν τις χώρες της Κεντρικής Ασίας ώστε να βελτιώσουν τον καθορισμό προσεγγίσεων βιώσιμης χρήσης και αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, ιδιαίτερα του νερού, σε εθνικό και σε διασυνοριακό επίπεδο, καθώς και να παράσχουν στήριξη στην περιοχή για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και για τη διασφάλιση της διατήρησης του περιβάλλοντος, με πλήρη αξιοποίηση της υφιστάμενης Πρωτοβουλίας Συνεργασίας για το Περιβάλλον και τα Ύδατα και της πλατφόρμας της. Επίσης, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τις συγκεκριμένες πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία, σε στενό συντονισμό με σχετικούς διεθνείς εταίρους (ΔΟΑΕ, ΕΤΑΑ), απέτρεψε τις επιπτώσεις των απορριμμάτων ουρανίου στην Κεντρική Ασία, καθώς και για τη στήριξη που παρέσχε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στον μετριασμό των βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών κινδύνων στην Κεντρική Ασία.
11. Το Συμβούλιο σημειώνει τα σχέδια εξορθολογισμού των προγραμμάτων περιφερειακής αναπτυξιακής συνδρομής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εμπίπτουν στους εξής δύο ευρείς τομείς: βιώσιμη ανάπτυξη/θέσεις απασχόλησης και ασφάλεια/σταθερότητα, τονίζοντας παράλληλα ότι απαιτούνται κοινές λύσεις, με την επιφύλαξη περαιτέρω συζητήσεων αναφορικά με τα προγράμματα αυτά στο πλαίσιο των σχετικών φόρουμ. Υπάρχει ανάγκη αύξησης της ανθεκτικότητας της περιοχής στο σύνολό της, καθώς και της ανθεκτικότητας των μεμονωμένων χωρών.
12. Στο πνεύμα μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης, το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη βελτίωσης της περαιτέρω συνεργασίας, του συντονισμού και των συνεργειών μεταξύ κρατών μελών, ΕΥΕΔ και Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να συμβάλλουν στην εφαρμογή της στρατηγικής και να γνωστοποιούν τις εθνικές πρωτοβουλίες τους στο Συμβούλιο.

13. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της στενής συμπληρωματικότητας και συνέπειας μεταξύ διμερών και περιφερειακών προγραμμάτων της Επιτροπής και των κρατών μελών ώστε να διασφαλίζεται ότι οι ανάγκες των χωρών της Κεντρικής Ασίας είναι ορθώς στοχοθετημένες και ότι η στήριξη της ΕΥΕΔ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών είναι ολοκληρωμένη, συνολική και συντονισμένη. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δίνεται στην αίσθηση κοινής ευθύνης μεταξύ των δικαιούχων χωρών, της ΕΕ και των κρατών μελών της.
14. Η ΕΕ αναγνωρίζει τη σημασία του διαλόγου και του συντονισμού με τους αρμόδιους περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς, ιδίως με τον ΟΑΣΕ που διατηρεί πολύτιμη επιτόπια παρουσία και στις πέντε χώρες της Κεντρικής Ασίας, με το Συμβούλιο της Ευρώπης, με τα Ηνωμένα Έθνη και άλλους, καθώς και με τους γείτονες των χωρών της Κεντρικής Ασίας και άλλα κράτη που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, προκειμένου να αναζητηθούν συνέργειες μεταξύ των αντιστοίχων πολιτικών και πρωτοβουλιών μας για θέματα όπως η ασφάλεια, η διασυνδεσιμότητα, οι μεταφορές, η ενέργεια και η βιώσιμη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων δυνατοτήτων που προκύπτουν από πρωτοβουλίες του «δρόμου του μεταξιού».
15. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει προσηλωμένη στους στρατηγικούς στόχους της και στην υποστήριξη των πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων στην Κεντρική Ασία. Στη δέκατη επέτειο της αρχικής στρατηγικής για την Κεντρική Ασία, το Συμβούλιο πιστεύει ότι είναι πλέον ώρα να επανεξετάσουμε και να ανανεώσουμε τη σχέση μας, λαμβάνοντας υπόψη νέες γεωπολιτικές πραγματικότητες και τις εξελισσόμενες ανάγκες και ικανότητες των εταίρων μας στην Κεντρική Ασία. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο καλεί την Ύπατη Εκπρόσωπο και την Επιτροπή να καταθέσουν πρόταση για μια νέα στρατηγική ως το τέλος του 2019 σύμφωνα με τη συνολική στρατηγική της ΕΕ. Η νέα στρατηγική θα πρέπει να αξιοποιεί τα επιτεύγματα των ενεργειών της ΕΕ για τη στήριξη της Κεντρικής Ασίας από το 2007. Θα πρέπει να συζητηθεί ευρέως με τα κράτη μέλη και να θέσει τις βάσεις για μια ανανεωμένη και ενισχυμένη εταιρική σχέση με την περιοχή· θα πρέπει, επίσης, να αποτελέσει πυξίδα για τη μελλοντική βοήθεια της ΕΕ προς την Κεντρική Ασία. Η ΕΕ σκοπεύει να συμπεριλάβει τους εταίρους της Κεντρικής Ασίας στην προετοιμασία της νέας στρατηγικής.